

ASMENINĖ INFORMACIJA

Marcelė Kubiliūtė

 Rokiškis (Lietuva)

SANTRAUKA

Esu žinoma kaip tėvynei visiškai atsidavusi ir 1919 m. Lenkijos valdžios organizuotą perversmą Lietuvoje sužlugdžiusi žvalgė. Neretai sulyginama ir su Mata Hari – Nyderlandų šnipe. Tarpukariu būdama žvalgyboje turėjau padorias darbovietes, studijavau istoriją. Tačiau vienokią mane matydavo darbdaviai, bendradarbiai ir visai kitokią – priešai. Nemažai laiko praleidau tremtyje, buvau tardoma, kalinama. Sovietmečiu sunkiai pavyko rasti darbą, kadangi niekas nenorėjo rizikuoti priimti buvusią politinę kalinę.

DARBO PATIRTIS

1941—1944-

Istorijos skyriaus bendradarbė

Lietuvos mokslų akademija, Vilnius (Lietuva (Vokietijos okupuota))

- Tvarkiau archyvą, saugojau biblioteką.
- 1943 m. sausį įsteigiau pagrindinį Moterų komitetą, dirbau pagrindinį antinacinį darbą, platinau nelegalią spaudą.
- Per nacių okupaciją gelbėjau žydus.
- Užėjus vokiečiams, perėjau dirbti į Literatūros skyrių Antakalnyje.

1933—1940-

Šifruotoja, pirmoji sekretorė

Užsienio reikalų ministerija, Kaunas (Lietuva)

Buvau atsakinga už lenkų okupuotos Lietuvos tėvynainių rėmimą laikraščiais, pinigais, knygomis. Sutartu laiku ir sutartoje vietoje vykdavau prie demarkacinės linijos ir perduodavau pinigus lietuvių atstovams. 1940 m. vasarą, prasidėjus sovietinei okupacijai, kelias dienas naikinau slaptus ministerijos dokumentus, kad Sovietų valdžia jais nepasinaudotų. Iš darbo atleido, perėjau į Socialinio aprūpinimo komisariatą.

- 1941 m. balandis – 1941 m. birželis: Sovietų okupuotos Lietuvos mokslų akademijos Humanitarinių mokslų skyriaus Istorijos instituto atsakingoji sekretorė.
- 1941 m. antroje pusėje: Vokiečių okupuoto Vilniaus miesto ir srities piliečių komiteto kanceliarijos darbuotoja.

1939—1942-

Atsakingoji sekretorė, redaktorė

Laikraštis „Nepriklausoma Lietuva“, Vilnius (Tuo metu buvo okupuotas lenkų)

- Redagavau leidžiamo laikinojo Vilniaus lietuvių komiteto laikraščio, kuris rašė apie Vilniaus krašto, Lietuvos ir užsienio įvykius, tekstus.
- Bendravau ir palaikiau ryšį su slaptais informacijos šaltiniais.

Laikraštis buvo leidžiamas bolševikų ir lenkų kovos su Lietuvos armija laikotarpiu. Už veiklą buvo gavęs bolševikų revoliucinio komiteto nuobaudą (1919 – 1920).

1939—1942-

Žvalgybininkė

Lietuvos pasipriešinimo būrys, Kaunas ir Vilnius (Lietuva)

Vykdžiau slaptas užduotis, susijusias su Vilniaus krašto vadavimu. Padėjau likviduoti karinę lenkų maištininkų organizaciją P.O.W (Polska Organizacja Wojskowa).

- 1919 m. padėjau Petriui Vrubliauskui išimti iš P.O.W. štabo seifo slaptus lenkų dokumentus, tarp jų ir peoviakų (P.O.W. narių) rengiamo sukilimo Lietuvoje organizatorių šifrus. Juos perdaviau į Kauną. Dėl šių dokumentų sukilimas buvo sužlugdytas.
- Rūpinausi lietuvių kariais, patekusiais į nelaisvę ir lenkų valdžios suimtais vilniečiais.
- Kartu su savo bendraminčiais teikėme Kaunui informaciją apie lenkų invazinės kariuomenės judėjimą, jos veiklą. Turėjau agentūrinį slapyvardį „Elzė“.

1922 m. spalio 27 d. dėl Lenkijos žvalgybos persekiojimo buvau priversta slapta kirsti demarkacinę liniją ir iš Vilniaus persikėliau į Kauną.

1932—1935- **Platintoja**
Laikraštis „Viltis“, Krokuvą (Lenkija)

Platinau lietuviškus laikraščius ir atsišaukimus. Tarp jų ir tautinės pakraipos visuomenės, literatūros ir politikos laikraštį „Viltis“.

IŠSILAVINIMAS IR KVALIFIKACIJA

1932—1936- **Istorijos magistro laipsnis**
Vytauto Didžiojo Universitetas (tuometinis Lietuvos Universitetas), Kaunas (Lietuva)
Kadangi dirbau ir mokiausi, baigiamuosius egzaminus išlaikiau tik 1936 m. Studijų metu įgytos istorijos ir kitų humanitarinių mokslų žinios vėliau itin pravertė mano veiklose. Dar be galo domėjausi archeologija, deja, neturėjau galimybių šiais sričiai skirti daugiau dėmesio.

1936—1938- **Vidurinis išsilavinimas**
Gimnazija, Peterburgas (Rusijos Imperija)
Baigti buhalterijos kursai.

ASMENINIAI GEBĖJIMAI

Gimtoji kalba lietuvių

	SUPRATIMAS		KALBĖJIMAS		RAŠYMAS
	Klausymas	Skaitymas	Bendravimas žodžiu	Informacijos pateikimas žodžiu	
rusų	C1	C2	C1	C1	B2
lenkų	C1	C2	C2	C1	B2

Lygmenys: A1 ir A2: pradėjęs vartotojas - B1 ir B2: pažengęs vartotojas - C1 ir C2: įgūdės vartotojas
Bendrieji Europos kalbų metmenys - įvertinimo lentelė

Bendravimo gebėjimai Mane nelengva prakalbinti – esu šnipė, stengiuosi, kad priešams būtų sunkiau susekti mano praeitį. Nenorėdama kelti nereikalingo pavojaus kitiems, stengiuosi vengti artimų draugysčių.
Gebu manipuliuoti, kas taip pat labai praverčia dirbant šnipė: kai reikia užmegzti pažintį, galiu pasinaudoti savo patrauklumu, pamerkti akį kam reikia. Net ir sugauta, moku išsisukti, o slapstydamasi nemetu žvalgybos ir talentingai keičiu išvaizdą.

Organizaciniai ir vadovavimo gebėjimai Esu iniciatyvi – šaliai tapus nepriklausoma, įsteigiau pradžios mokyklą, kurioje nemokamai mokėsi lietuvių darbininkų vaikai.
Organizavau ir vadovavau slaptos informacijos rinkimo ir sklaidos tinklui.
Mokėjau atrinkti šaliai ištikimus asmenis nuo išdavikų. Jų dėka per sieną tarp okupuotos ir laisvos Lietuvos judėjo piniginė parama ir informacija.

Kiti gebėjimai Siuvu. Galiu pasiūti ir suknelę, ir kailinius.
Išmanau buhalterijos pagrindus – galiu tvarkyti sąskaitas.

PAPILDOMA INFORMACIJA

Apdovanojimai Už drąsą ir indėlį į okupuotos Lietuvos išlaisvinimą buvau įvertinta visais aukščiausiais valstybės ordinais.

- 1928 m. 2 rūšies Vyčio kryžiaus 3 laipsnio ordinas
- 1928 m. Gedimino 4 laipsnio ordinas
- 1938 m. Gedimino 3 laipsnio ordinas
- 1930 m. Vytauto 5 laipsnio ordinas